

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

**СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

Освітньо-професійна програма Менеджмент підприємства
спеціальність 073 Менеджмент
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр

Розробник:
Дедушно Алла,
к. філол. н., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант:
Сазонова Тетяна,
к. екон. н., доцент кафедри менеджменту імені І. А. Маркіної

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Українська мова (за професійним спрямуванням)
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	<i>Викладач: Дедушно Алла, к. філол. н., доцент</i> <i>Контакти: ауд. 459 (навчальний корпус № 4)</i> e-mail: dedukhno.alla@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/dedukhno-alla-volodymyrivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	073 Менеджмент <i>ОПП Менеджмент підприємства</i>
Попередні умови для вивчення дисципліни	Базові знання з української мови

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: виробити навички мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики та термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування чіткого й правильного розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечення досконалого володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; вироблення навичок самоконтролю та дотримання мовних норм у спілкуванні; формування навичок оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.

Компетентності:

Загальні:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члени суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 13. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові:

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

Програмні результати навчання, ПРН:

РН 01. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

РН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

Програма та структура навчальної дисципліни

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 073МЕН_бд_2022				заочна форма 073МЕН_бз_2022			
	усього	серед них			усього	серед них		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	8	2	-	6	4	-	-	4
Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	12	2	2	8	6	-	-	6
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	12	2	2	8	8	2 (НЛ)	-	6
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	12	2	2	8	8	2	-	6
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	12	2	2	8	8	-	2	6
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань	12	2	2	8	6	-	-	6
Тема 7. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	10	2	2	6	4	-	-	4
Тема 8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	12	2	2	8	6	-	-	6
Серед них індивідуальне завдання	-	-	-		40			40
Усього годин	90	16	14	60	90	4	2	84
Екзамен	27	-	-	-	27	-	-	-

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання тестових завдань	Виконання тесту за опрацьованими завданнями самостійної роботи	Екзамен	
PH 1		12			4	16
PH 13	4	8	10	14	6	42
PH 15		8	10	14	10	42
Разом	4	28	20	28	20	100

Форми контролю результатів навчання для заочної форми навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання індивідуального завдання	Екзамен	
PH 1		6	2	6	2	16
PH 13	2	6	4	22	8	42
PH 15		6	4	22	10	42
Разом	2	18	10	50	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування на	Виконання навчальних завдань	Виконання тесту за опрацьованими завданнями самостійної	Виконання тестових завдань	Екзамен	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	-	-	28	20	-	-
Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	1	4			-	5
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	-	4			-	4
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	1	4			-	5
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	1	4			-	5
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань	1	4			-	5
Тема 7. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	-	4			-	32
Тема 8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	-	4			-	24
Разом	4	28	28	20	-	80
Екзамен					20	20
Разом	4	28	28	20	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назва теми	Форми контролю навчальної роботи здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання навчальних завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	Екзамен	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	-	-	10	50	-	-
Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	-	-			-	-
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	-	-			-	-
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	-	-			-	-

Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	2	18			-	80
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань	-	-			-	-
Тема 7. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	-	-			-	-
Тема 8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	-	-			-	-
Разом	2	18	10	50	-	80
Екзамен					20	20
Разом	2	18	10	50	20	100

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90.

Кількість кредитів – 3,0.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, словники, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ : Центр навчальної літератури. 2019. 624 с.

2. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Практикум з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів аграрних закладів вищої освіти. 2-ге вид., доп. і переробл. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 242 с.
3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підруч. 5-ге вид., випр. і допов. Київ : Алерта, 2019. 640 с.

Допоміжні

1. Дедухо А. В. Перформативи в мові й мовленні (на матеріалі української мови) : монографія. Київ : Видавництво : Ліра-К, 2017. 212 с.
2. Дедухо А. В. Прокляття як мовленнєвий акт. Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 18–19 травня 2021
3. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Методичні рекомендації та тематика контрольних робіт для зво заочної форми навчання спеціальності 073 «Менеджмент» з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». Полтава: ПДАА 2021. 78 с
4. Дедухо А. В., Шаравара Т. О. Лінгвопрагматичні особливості перформативного акту співчуття (на матеріалі української мови. Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 27–34.
5. Дедухо Алла, Шаравара Тамара. Функціонально-семантичний аспект мовленнєвих актів закладу. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Полтава, 25 травня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 34–37.
6. Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. 2-е вид. Київ : Каравела, 2008. 352 с.
7. Gorb, O., Yasnolob, I., Dedukhno A., Kaliuzhna, Yu. (2017). The formation of the management system of ecological, social, and economic development of rural territories using the experience in European Union. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Volume VIII, Summer), 3(19): 516–528.
8. Liulka V., Dedukhno A. The specifics of English distance learning in higher educational institutions of Ukraine. *Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Ilnytskyi, I. Zymomyra]. Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. Issue 50. pp. 347–351.*
9. Markina I., Nichugovskaya L., Karapuzova N., Kazarian G., Dedukhno A. Structural and Functional Model of Formation of an Inclusive Education Management System: World Experience. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*. Volume 11, Issue 5, 2020. P. 184–199.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського. URL : <http://krym.linux.org.ua>
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.slovnkyk.net>
3. Лінгвістичний портал з української мови. URL: www.mova.info .
4. Російсько-український словник сталих виразів. URL : <http://www.rosukrdic.iatp.org.ua>
5. Російсько-українські словники. URL: www.r2u.org.ua
6. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>
7. Сизоненко Н. М. Етапи формування риторичної компетентності фахівця на практичних заняттях з української мови (за професійним спрямуванням). *Матеріали 48-ї науково-*

методичній конференції викладачів і аспірантів «Науково-методичні основи компетентнісного підходу до підготовки здобувачів вищої освіти». Полтава : РВВ ПДАА, 2017. С. 93–95. URL:

<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/4196/1/materialybirnykcompressed.pdf>

8. Сизоненко Н. М. Комунікативні завдання на формування мовленнєвої компетенції з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)». *Матеріали 50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти»*. Полтава : РВВ ПДАА, 2019. С. 151–153. URL:

<http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/5222/1/%d0%9c%d0%b0%d1%82%d0%b5%d1%80%d1%96%d0%b0%d0%bb%d0%b8%20%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%ba%d0%be%d0%bd%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b5%d0%bd%d1%86%d1%96%d1%8f%202019%20%d1%80%d1%96%d0%ba%28%d0%b7%d0%b1%d1%96%d1%80%d0%bd%d0%b8%d0%ba%29-%d1%81%d1%82%d1%80%d0%b0%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%8b-1-4%2c163-165.pdf>

9. Український правопис. URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>